Ulla Hyvönen

11.1.2023

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto LiV pe 13.1.2023 klo 11.15

Hallituksen esitys eduskunnalle luotsauslaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta, HE 293/2022 vp

Tausta

STTK kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto luotsauslaista ja laista sakon täytäntöönpanosta Liikenne- ja viestintävaliokunnalle. Hallituksen esitys sisältää monia kannatettavia meriturvallisuutta parantavia muutoksia.

Turvallisuusselvitys

STTK pitää hyvänä, että luotsausyhtiön palvelukseensa ottamalle henkilölle tehdään turvallisuusselvitys. STTK näkee, että kaikille henkilöille, jotka suorittavat luotsausta Suomen aluevesialueella niin valtion luotseina kuin lupakirjalla tai varustamokohtaisella poikkeusluvalla luotsaavien osalta tulee tehdä suojelupoliisin toimesta turvallisuusselvitys. STTK perustelee turvallisuusselvityksen tarvetta erityisesti merialueilla sijaitsevilla erityistä turvallisuuspoliittista merkitystä sisältävillä alueilla ja infrastruktuurilla. Merialueilla on esimerkiksi Puolustusvoimien, puolustuspoliittisen yhteistyön ja rajaturvallisuuden näkökulmasta erityisesti huomioon otettavia asioita, joita ei merkitä merikortteihin eikä niitä tulisi myöskään turvallisuuspoliittisista jakaa avoimesti kaikille Suomen aluevesillä liikkuville tahoille.

Kielitaitovaatimukset

STTK näkee erittäin tärkeänä, että luotsien tai muiden luotsaavien henkilöiden kielivaatimuksena tulee myös jatkossa olla tarvittava suomen tai ruotsin kielen taito, kuten lakiesitykseen on kirjattu. Näin tulee olla huolimatta siitä, mistä väylästä tai vesialueesta on kyse. Riittävä kielitaito tulee osoittaa Suomen valtionhallinnon kielitutkinnolla siten, että henkilö saavuttaa vähintään hyvä tason. STTK katsoo, että englannin kielen vaatimus tulee säilyttää kielivalikoimassa luotsausyhtiön luotsien osalta, mutta poistaa kielivalikoimasta muiden luotsaavien tahojen osalta.

Ulla Hyvönen 11.1.2023

STTK huomauttaa, että EU:n jäsenmaista esimerkiksi Saksa, Hollanti ja Viro ovat kansallisessa lainsäädännössään rajoittaneet luotsauksessa käytettävien kielten määrää ja edellyttäneet kansallisten kielten osaamista. STTK painottaa, että luotsin tulee osata luotsata turvallisella tavalla paikalliset kielivaatimukset huomioiden. Väylillä ja vesillä liikkuu suuri määrä muitakin aluksia. Merikortteihin merkityt paikkojen nimet ovat suomeksi tai ruotsiksi, eikä paikannimiä ole käännetty englanniksi. Esimerkiksi paikannimien virheellinen lausuminen tai sijaintitietojen väärin ymmärtäminen, saattaa aiheuttaa merkittäviä turvallisuusriskejä ja vaaratilanteita esimerkiksi sovittujen ohituspaikkojen, odotuspaikkojen ja niiden sijaintien osalta.

Huoltovarmuus

STTK korostaa, että luotsaus on merkittävä osa Suomen huoltovarmuutta. Erityisesti poikkeusoloissa korostuu paikallistuntemus sekä Suomen väylien tuntemus. Huoltovarmuus edellyttää kansallisten rajausten tekemistä, mikä ei ole ristiriidassa EU-käytännön kanssa. Kansalliset rajaukset eivät myöskään estä vapaata kilpailua tai liikkuvuutta, koska rajauksille on olemassa hyväksyttävät perusteet.

Lisätietoja Ulla Hyvönen, asiantuntija,
ulla.hyvonen@sttk.fi
044 777 7089